ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕΤΑΞΙΑΣ ΚΡΑΛΛΗ

Τετάρτη, 15 Μαρτίου 2017

Θεσσαλονίκη ... Η νύμφη του Θερμαϊκού ... Η πόλη του Μεγάλου Αλεξάνδρου ... Η Συμπρωτεύουσα ... Μία πόλη ... Αιώνες ιστορίας ... Γνώρισε την ακμή, την παρακμή και ακόμα δεσπόζει με την ομορφιά της και μαγεύει μέχρι σήμερα ... Τη Σαλονίκη της προσφυγιάς, της Κατοχής ... Τη Σαλονίκη των Εβραίων και των Ελλήνων μας συστήνει η κυρία Κράλλη μέσα από τις σελίδες της ...και μας μεταφέρει "Κάποτε στη Σαλονίκη" ...

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Η Μεταξία Κράλλη (ψευδώνυμο) γεννήθηκε στην Αθήνα το 1975. Σπούδασε νομικά στην Αθήνα και στο Παρίσι. Ζει μόνιμα στην Αθήνα κι εργάζεται ως νομικός. Από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ κυκλοφορούν με μεγάλη επιτυχία τα μυθιστορήματά της ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΙ ΕΝΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ, Η ΑΓΑΠΗ ΦΟΒΟ ΦΕΡΝΕΙ, ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΡΑΞΗ και ΚΑΠΟΤΕ ΣΤΗ ΣΑΛΟΝΙΚΗ.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Καλησπέρα κυρία Κράλλη και σας ευχαριστώ τόσο για τη συνέντευξη που παρέχετε στο blog μας, «Θεματοφύλακες Βιβλίων», όσο και για το όμορφο ταξίδι που μου προσφέρατε – καθώς πιστεύω και σε όλους τους αναγνώστες σας – με το καινούργιο βιβλίο σας, «Κάποτε στη Σαλονίκη». Έχοντας ζήσει 8 χρόνια στην Θεσσαλονίκη, η αλήθεια είναι πως ποτέ δεν εμβάθυνα τις γνώσεις πάνω σχετικά με την Εβραϊκής κοινότητας, παρότι γνώριζα την ύπαρξη της Εβραϊκής εμπορικής συνοικίας. Πως αποφασίσατε να καταπιαστείτε με αυτό το θέμα;

Το έναυσμα ήταν η αφήγηση ενός συμμαθητή μου για τον παππού του που πήγε στο Άουσβιτς, έφηβος 16 χρονών, και ήταν ο μόνος από την οικογένειά του που επέστρεψε. Τότε μου κεντρήθηκε το ενδιαφέρον κι άρχισα να διαβάζω για τις ισραηλιτικές κοινότητες της Ελλάδας και τη ζωή τους πριν τον Β΄Παγκόσμιο Πόλεμο.

Προσωπικά εντυπωσιάστηκα με τις πληροφορίες τις οποίες παρέχετε μέσα από τις σελίδες σας, με οδηγήσατε να στραφώ στην έρευνα και να ανακαλύψω περισσότερα από όσα γνώριζα μέχρι τότε. Πόσο καιρό σας πήρε η έρευνα;

Κοντά 25 χρόνια! Δεν ήταν όμως έρευνα. Ήταν αναγνώσεις που έκανα σποραδικά και για το κέφι μου λογοτεχνικών βιβλίων, απομνημονευμάτων, ιστορικών άρθρων, δημοσιευμάτων σε εφημερίδες. Όλα τους μιλούσαν για τη ζωή των Εβραίων της Ελλάδας.

Η Κάζα Μπιάνκα ή Βίλα Μπιάνκα είναι πολυτελής κατοικία στη Θεσσαλονίκη, η οποία χτίστηκε στις αρχές του εικοστού αιώνα, από τον Ιταλοεβραίο βιομήχανο και εμπορικό αντιπρόσωπο Ντίνο Φερνάντεζ Ντίαζ, σε σχέδια του Πιέτρο Αρριγκόνι. Από το 2013 στεγάζει τη Δημοτική Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης. Βρίσκεται στη συμβολή των οδών Βασ. Όλγας και Θεμιστοκλή Σοφούλη, περιοχή που τότε ονομαζόταν "Εξοχές".

Στραφήκατε μόνο σε βιβλιοθήκες και στο διαδίκτυο ή ήρθατε σε επαφή και με οικογένειες Εβραίων που ίσως υπάρχουν ακόμα στην Θεσσαλονίκη;

Δυστυχώς δεν γνωρίζω προσωπικά Θεσσαλονικιούς Εβραίους. Διάφοροι φίλοι μού έκαναν προτάσεις να με φέρουν σ’ επαφή με γνωστούς τους αλλά ήμουν πολύ αμήχανη στο να θέτω ερωτήσεις για το παρελθόν τους –και τόσο επώδυνο παρελθόν μάλιστα- σε άγνωστούς μου ανθρώπους.

Χριστίνα και Αλμπέρτο … οι κεντρικοί ήρωες … η ανιψιά του Μητροπολίτη και ο γόνος μίας πλούσιας Εβραϊκής οικογένειας … Μου θύμισε έναν έρωτα ανάμεσα σε μία ελληνίδα και έναν τούρκο… Τελικά, το “διαφορετικό” μας ελκύει ;

Το διαφορετικό μας ελκύει γιατί ενέχει το απαγορευμένο που το επιθυμούμε ακριβώς επειδή ξέρουμε ότι δεν μπορούμε να έχουμε.

Και οι δύο δεν έδωσαν καμία σημασία στο θέμα της θρησκείας - παρόλο που η Χριστίνα ήταν ιδιαίτερα πιστή και λόγο περιβάλλοντος και ο Αλμπέρτο, αν και δεν ήταν το τυπικό δείγμα πιστού είχε τα δικά του πιστεύω ως προς το θέμα αυτό – παρά μόνο όταν η σχέση

τους έγινε γνωστή και αντιμετώπισαν την κατακραυγή του περίγυρού τους. Πιστεύετε ότι οι άνθρωποι δίνουμε περισσότερο βάση στα προσχήματα, στο τι θα πει ο κόσμος, παρά στην αγάπη;

Εκείνη την εποχή περισσότερο από σήμερα. Και σήμερα όμως είναι πολύ δύσκολο να πας κόντρα στο ρεύμα. Δύσκολο κι αφάνταστα κουραστικό. Και οι κανόνες της κοινωνίας είναι το ρεύμα.

Με εντυπωσίασε η στάση του θείου της Χριστίνας, του Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης. Ανοιχτόμυαλος και στάθηκε συμπαραστάτης στη Χριστίνα. Πόσο εφικτό είναι κάτι τέτοιο, όχι μόνο βάση της ιδιότητας του αλλά κι ως άτομο;

Γιατί να μην είναι ανοιχτόμυαλος ένας ιερωμένος; Κανονικά οι άνθρωποι της θρησκείας θα έπρεπε να δείχνουν στους υπόλοιπους τον δρόμο σ' αυτά τα πράγματα. Γιατί όλες οι θρησκείες διδάσκουν την αγάπη, την ευσπλαχνία, την αλληλεγγύη. Τώρα γιατί στην πράξη πολλές φορές γίνεται το αντίθετο … Ας μην ξεχνάμε ωστόσο ότι και ο θείος της Χριστίνας, με τον δικό του ήπιο τρόπο, της υπέδειξε τη διάλυση του δεσμού της με τον Αλμπέρτο.

Μέσα από το βιβλίο παρουσιάζεται τόσο η ευημερούσα, όσο και η οικονομικά ασθενής Εβραϊκή κοινότητα . Και οι δύο, όμως, κατά τη διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου εξοντώθηκαν. Δεν σας κρύβω ότι πίστευα πως οι πλούσιοι Εβραίοι κατάφεραν να γλιτώσουν από τη βαρβαρότητα του πολέμου. Ισχύει κάτι τέτοιο ή είναι απλά ένας μύθος;

Το 96% της ισραηλιτικής κοινότητας της Θεσσαλονίκης εξοντώθηκε. Πλούσιοι και φτωχοί. Οι περισσότεροι που διασώθηκαν ήταν όσοι είχαν ή φρόντισαν ν' αποκτήσουν σχέσεις με το αντάρτικο. Κυρίως άνθρωποι με αριστερές συμπάθειες που δεν ανήκαν στην ανώτερη κοινωνικά τάξη. Υπήρξαν βέβαια και οι προνοητικοί πλούσιοι Εβραίοι που σκέφτηκαν να φύγουν από τη Θεσσαλονίκη πριν αρχίσουν οι διωγμοί και είχαν τα οικονομικά μέσα να το πράξουν. Ήταν όμως ελάχιστοι. Γιατί τελικά, όταν ξεσπάει το φυλετικό μίσος, όλοι εξισώνονται. Κάτι που και εμείς οι Έλληνες Χριστιανοί διαπιστώσαμε το 1922, με τη μικρασιατική καταστροφή.

Επίσης, αυτό που ήθελα πραγματικά να σας ρωτήσω, μία απορία που μου δημιουργήθηκε όσο διάβαζα το βιβλίο σας, πώς καταφέρατε να παρουσιάσετε το δράμα, την κτηνωδία, την βαρβαρότητα όλων όσων συνέβησαν στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο χωρίς δακρύβρεχτες περιγραφές, χωρίς εικόνες πόνου, χωρίς περιγραφές μέσα από στρατόπεδα συγκέντρωσης;

Από την αρχή ήξερα ότι δεν θα είχα σκηνές από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Πώς να περιγράψεις την απόλυτη φρίκη; Πιστεύω εξάλλου ότι αυτό που υποδηλώνεται και δεν κραυγάζει αποκτά μεγαλύτερη δύναμη.

Κάτι άλλο που μου άρεσε στο βιβλίο σας ήταν η παρουσίαση όλων των προσώπων που περιβάλλουν το πρωταγωνιστικό ζευγάρι. Κάθε ένας είχε το δικό του ρόλο. Κάθε ένας εμφανιζόταν την κατάλληλη στιγμή. Πώς καταφέρατε να συνυπάρχουν τόσοι «πρωταγωνιστές» χωρίς να επισκιάζει ο ένας τον άλλον και χωρίς να κουράζει τον αναγνώστη να μπαίνει στη διαδικασία να σκέφτεται «ποιος είπαμε είναι αυτός; Πότε εμφανίστηκε ξανά στην ιστορία»;

Γράφοντας, ξετυλιγόταν σιγά – σιγά η ζωή και ο κόσμος των ηρώων μου. Περιέγραφα λοιπόν αυτόν τον κόσμο με τις λίγες ή τις πολλές φράσεις που θα χρησιμοποιούσα αν έπρεπε να σας διηγηθώ προφορικά την ιστορία της γιαγιάς μου. Δεν θα μιλούσα επί 20 λεπτά για τη δεύτερή της ξαδέλφη ούτε θ’ ανέφερα αναλυτικά όλο της το σόι!

Κλείνοντας, και αφού σας ευχαριστήσω για άλλη μία φορά για το χρόνο που μας αφιερώσατε, θα ήθελα να σας πω ότι αυτό που αποκόμισα εγώ από το βιβλίο σας ήταν ότι όταν αγαπάς αληθινά, όταν ο έρωτας είναι ουσιαστικός και πηγάζει μέσα από την καρδιά, κανένα θρησκευτικό, πολιτικό, κοινωνικό status quo δεν μπορεί να σταθεί εμπόδιο. Εσείς τι θέλατε να προσφέρετε μέσα από αυτό στους αναγνώστες; Και κάτι

τελευταίο … Τι να περιμένουμε από εσάς στο μέλλον; Έχετε ήδη κάποια νέα ιστορία στο μυαλό σας;

Θα ήθελα να κρατήσουμε στην σκέψη μας το αυτονόητο: τον σεβασμό στον άλλον, την απέχθεια προς τη βία, ένα ανοιχτό μυαλό για όσα μας ξενίζουν.

Υπάρχει μια νέα ιστορία στο μυαλό μου και παλεύω να τη μεταφέρω σιγά – σιγά στον υπολογιστή μου. Είμαι όμως πολύ στην αρχή για να πω κάτι περισσότερο.

Χρυσή Αγγελίδου